

Texte pentru lectură

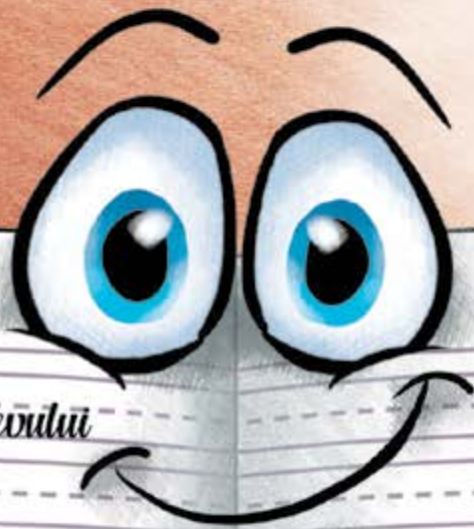
CUPRINS

CAIETUL oglinda elevului

de Vali Slavu

Caietul tău e fericit
Atunci când este îngrijit,
Când n-are file îndoite,
Pătate, rupte, mâzgălite.
El este foarte încântat
Când scrii frumos și ordonat.
Să-l îngrijești și nu uita:
Caietul e oglinda ta!

Caietul – oglinda elevului

a a a a a a a a a a a a

A A A A A A A A

b b b b b b b b b b b b b b

B B B B B B B B

c c c c c c c c c c c c

C C C C C C C C

Copile, nu uita

Că sunt oglinda ta

Și-ștăre bucuros

Când scrii atent, frumos!

S-a sfârșit vacanța mare

de Emilia Plugaru

Azi la școală-i sărbătoare –
S-a sfârșit vacanța mare,
Clopoțelul vesel sună,
Toți elevii se adună.

Vin la școală mari și mici,
Cu părinți și cu bunici,
Iar acei mai mititei
Tare-s dulci și frumoșei!

Sunt micuți, dar sunt voinici,
Ia priviți-i ce mai pici:
Un ghiozdan plin de știință
Duc în spate – au voință!

Vor să-nvețe dintr-o dată
Să citească, să socoată...
Și noi tot am fost ca ei
Când eram mai mititei.

Cartea

de Virgil Carianopol

Ea dă sfaturi tuturor,
Înțeleaptă, ajutor
Pentru toți ce vor să-i ceară,
Dă lumină tuturor.

Cartea e ca mama noastră:
Ea ne-nvață ce e bine,
Tot ce trebuie să facem,
Și să știe orișicine.

De-aia, dragi copii, întruna
S-o-ntrebați că, la nevoi,
Ea nu doarme, ea chiar noaptea
Este trează pentru noi.

Începe școala!

de Cristina Truță

Septembrie începe iar.
Din nou e toamnă-n calendar.
Părinți, copii pornesc grăbiți
Spre școală. Toți sunt pregătiți
Să intre-n clasele curate.
Succes deplin și sănătate!
An nou școlar cu bucurie,
Cu muncă multă, rodnicie,
Cu manuale noi, frumoase,
Cu dăscălițe inimoase
Și iubitoare de copii!
Ce, oare, îți mai poți dori?...
Să fim, pesemne, împreună,
Întregul an, nu doar o lună!
S-avem pe fețe bucuria,
Trăind voioși copilăria.

Mama

de Grigore Vieru

Foicică dulce poamă,
Toată lumea are mamă,
Melcul, iedul, ursulică,
Puiul cel de rândunică.

Fuge noaptea și dispare
La tot puiul bine-i pare
Că din nou e dimineață
Și-și vede mama la față.

Doi frați cuminiți

de Elena Farago

Noi suntem doi frați, în casă,
Și nu ne certăm deloc,
Și suntem tăcuți la masă,
Și cuminiți în orice loc.

Avem hamuri, cerc și minge,
Când pe-afară ne jucăm,
Iar când plouă, ori când ninge,
Liniștiți în casă stăm.

Și cu jucării frumoase
Ne jucăm tot amândoi,
Pe când mama noastră coase,
Ori citește, lângă noi.

Mama noastră ne vorbește
Și ne mângâie duios,
Iară seara ne citește
Ori ne spune-un basm frumos.

Și ne-nvață lucruri multe,
Și frumoase, stând cu noi,
Și îi place să ne-asculte
Când vorbim noi amândoi...

Și în gândul nostru-ntruna
Auzim povăța ei:
– Fiți cuminiți întotdeauna
Și fiți buni, copiii mei!

Balada unui greier mic

(fragment) de George Topîrceanu

— Cri-cri-cri,
Toamnă gri,
Nu credeam c-o să mai vii
Înainte de Crăciun,
Că puteam și eu s-adun
O grăunță cât de mică,
Ca să nu cer împrumut
La vecina mea furnică,
Fiindcă nu-mi dă niciodată,
Și-apoi umple lumea toată
Că m-am dus și i-am cerut...

Dar de-acuș,
Zise el cu glas sfârșit
Ridicând un picioruș,
Dar de-acuș s-a isprăvit...
Cri-cri-cri,
Toamnă gri,
Tare-s mic și necăjit!

Nedumerire

de Cătălina Orșivschi

Galbenul de la gutuie,
De la pepene, lămâie,
De la razele de soare,
Roșu-nchis de la o floare,
Mici crâmpeie de culoare,
Palide sau țipătoare,
Toamna toate le-a-nșirat
Și pe frunze-a picurat.
Colorat-a tot în cale,
Sus, pe dealuri, jos, în vale
Și-ntr-o mare-nvolburare,
Frunze-uscate pe cărare
Cad, tot cad fără-ncetare,
Cu o calmă-nsingurare.
Eu îți pun o întrebare,
Toamnă, fără supărare:
Oare nu te-ai săturat
De atâta colorat?

Somnoroase păsărele

de Mihai Eminescu

Somnoroase păsărele
Pe la cuiburi se adună,
Se ascund în ramurile -
Noapte bună!

Doar izvoarele suspină,
Pe când codrul negru tace;
Dorm și florile-n grădină -
Dormi în pace!

Trece lebăda pe ape
Între trestii să se culce -
Fie-ți îngerii aproape,
Somnul dulce!

Peste-a nopții feerie
Se ridică mândra lună,
Totu-i vis și armonie -
Noapte bună!

Fapte bune

de Victor Tulbure

De pe-acuma fapte bune,
Câte poți să faci, ți-oi spune:
Poți să dai la porumbei
Câte-o strachină de mei!
De la-nec, albina poți,
Întinzând un pai, s-o scoți!
Poți, udând cu stropitoarea
Să ajuți să crească floarea!
Poți să treci fără să strici,
Mușuroiul de furnici!
Iar pisoii mici și dragi
Poți de coadă să nu-i tragi!

Mulțumesc!

de Vali Slavu

Pare un cuvânt vrăjit
Și-i adesea folosit,
Când e cazul, îl rostesc,
E cuvântul „mulțumesc”.

Dacă cineva m-ajută,
Mă ascultă, mă-mprumută,
Sau când un cadou primesc,
Eu nu uit să mulțumesc.

Iar aceluia ce-mi spun:
„La mulți ani!”, „Succes!”, „Drum bun!”,
Gânduri bune-mi dăruiesc,
Eu, cu drag, le mulțumesc.

Dacă, după o faptă rea,
Mă îndreaptă cineva,
Cu un sfat prietenesc,
Spun, zâmbind: „Îți mulțumesc!”

Iar părinților iubiți,
Ce mă cresc neobosiți,
Și-mi oferă ce-mi doresc,
Eu le spun: „Vă mulțumesc!”

Să vorbesc frumos nu-i greu,
Mulțumesc eu spun mereu,
Fac minuni, cum e firesc,
Cu un simplu „Mulțumesc!”

Leul și șoarecele

după Lev Tolstoi

Leul, regele animalelor, avusese succes la vânatoare. Mâncase bine. Acum se odihnea.

Dormea la umbra unui copac.

Văzând că leul adormise, un șoricel face pe grozavul și trece în fugă peste el. Leul se trezi din somn și îl prinse.

— Leule, te rog frumos să mă ierți! Nu mă omorî! îl imploră speriat șoricelul. Am să îți fac și eu, stăpâne, un bine cândva! promise el.

Auzind promisiunea șoricelului, leul izbucni în râs.

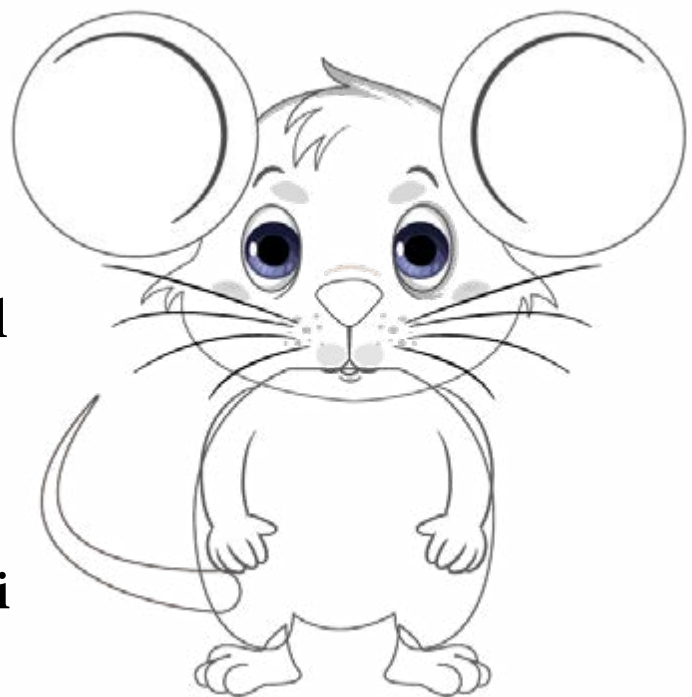
— Cum poți tu, mititelule, să îmi faci mie un bine?! întrebă neîncrezător leul.

Până la urmă, leului i se făcu milă de șoricel. Hotărî să îl lase să plece. Șoricelul îi mulțumește.

Peste câtăva vreme, leul căzu în capcana unor vânători. Aceștia îl prinseră și îl legară cu frânghia de un copac. Șoricelul auzi răgetele leului și veni îndată. Roase frânghia și îl eliberă pe leu.

— Chiar și de la un șoricel poți trage folos, leule! îi spuse cu reproș salvatorul. Bine faci, bine găsești!

Leul îi mulțumește șoricelului pentru că îi salvase viața.

Cățelușul șchiop

de Elena Farago

Eu am numai trei picioare,
Și de-abia mă mișc: țop, țop,
Râd când mă-ntâlnesc copiii,
Și mă cheamă „cuciu șchiop”.

Frații mei ceilalți se joacă
Cu copiii toți, dar eu
Nu pot alerga ca dânșii,
Că sunt șchiop și cad mereu!

Și stau singur toata ziua
Și plâng mult când mă gândesc
Că tot șchiop voi fi de-acuma
Și tot trist am să trăiesc.

Și când mă gândesc ce bine
M-aș juca și eu acum,
Și-aș lătra și eu din poartă
La copiii de pe drum!

Cât sunt de frumoși copiii
Cei cumiți, și cât de mult
Mi-ar plăcea să stau cu dânșii,
Să mă joc și să-i ascult!

Dar copiii răi la suflet
Sunt urâți, precum e-acel
Care m-a șchiopat pe mine,
Și nu-i pot iubi defel...

M-a lovit din răutate,
Cu o piatră în picior,
Și-am zăcut, și-am plâns
atâta,
De credeam că am să mor...

Acum vine și-mi dă zahăr
Și ar vrea să-mi fie bun,
Și-aș putea să-l mușc odată
De picior, să mă răzbun,

Dar îl las așa, să vadă
Răul, că un biet cățel
Are inima mai bună
Decât a avut-o el.

Dorința unui câine

de Marioara Ardelean

Sunt un pui de câine
Ce dorește-o pâine,
O cer cu răbdare
De la unii care

Trec pe lângă mine,
Însă nu văd bine,
Nu-mi observă chinul,
Nu-mi aud suspinul

Și nici nu le pasă
Că nu am o casă;
Frigul mă străpunge,
Foamea mă împunge.

În loc de bucate,
Bâte-mi dau în spate,
Șuturi în spinare;
Urâtă purtare!

Totuși omenie
Mai este pe glie,
Că-ntr-o dimineață,
O fetiță creață,

Dintr-o curte-apare
Și îmi dă mâncare.
Cu vorba-i blajină,
Durerea-mi alină,

Galeș mă privește,
Mă compătimentește:
„Sărmanul de tine,
Te poftesc la mine!”

O-nțeleg ce spune,
Asta da minune,
Cineva s-arate
Așa bunătate!

Iarna pe uliță

(fragment) de George Coșbuc

A-nceput de ieri să cadă
Câte-un fulg, acum a stat,
Norii s-au mai răzbunat
Spre apus, dar stau grămadă
Peste sat.

Nu e soare, dar e bine,
Și pe râu e numai fum.
Vântu-i liniștit acum,
Dar năvalnic vuiet vine
De pe drum.

Sunt copii. Cu multe sănii,
De pe coastă vin țipând
Și se-mping și sar râzând;
Prin zăpadă fac mătăanii,
Vrând-nevrând.

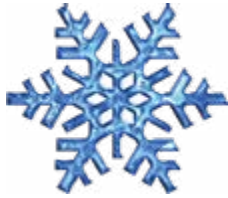

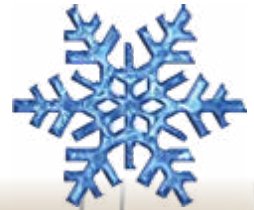
Primii fulgi

de Grigore Vieru

A venit un fulg la geam
Și s-a așezat pe ram.
Ramul bate-n geam. Vedeți?
Vine iarna, măi băieți!

Și-au ieșit copii ca voi,
Mai micuți, mai măricei,
Să-i culeagă albi și moi,
Ca pe niște ghiocei.

E greu să fii și Moș Crăciun!

de Cristina Truță

Într-un răstimp, l-am întâlnit
Pe moșul drag și preaiubit.
L-am întrebat dacă-i ușor
Să le faci voia tuturor.

– Azi, cu tot sufletul, vă spun:
E greu să fii și Moș Crăciun!
Căci, bine e să fii iubit,
Dar moșul a cam obosit,

Printre atâția copilași
Drăguți, dar uneori poznași,
Care mustățile-mi lungesc
Și întrebări îmi născocesc:

– Dar... Moș Crăciun, de unde vii?
Cum vizitezi atâți copii?
Cum de ți-e sania ușoară,
Încât, chiar și cu daruri, zboară?...
Și cum încapi așa, pe coș,
Purtând costum frumos de moș?
Scrisorile... tu nu le pierzi?
– Magie, dragul meu, nu crezi?...

Și moșul râde pe-nfundate,
Căci numai el le poate, toate
Și, chiar de-i obosit, se știe,
El se pudrează cu... magie,

Plecând în misiuni secrete
Să vadă băieței și fete,
Îndeplinind orice dorință
Cu trudă multă, chibzuință.

Am priceput că nu-i ușor
Să le faci voia tuturor,
Dar este magic, negreșit,
Să fii, de copilași, iubit!

Și a plecat la drum, hai-hui,
Un drum prin cer! Prin... cerul
lui.

Ei... dragi copii, să fiți cuminți
Și ascultați-i pe părinți!

Curcubeul

de Emilia Plugaru

Stau în ploaie, sunt micuță,
Am ieșit c-o umbreluță
Să privesc departe-n zare
Curcubeul cum răsare.

Ce frumos e, colorat,
Cine l-o fi desenat
Colo-n cerul azuriu?
Tare mult aș vrea să știu!

Elefăntelul curios

de Rudyard Kipling

A fost odată, demult, un elefăntel foarte curios. Într-o zi s-a trezit cu o nouă întrebare: „Ce mănâncă crocodilul seara?”.

Așa că a plecat prin pădure să întrebe animalele și s-a întâlnit cu ursulețul. Îl întreabă:

— Ursulețule, ce mănâncă crocodilul seara?

— Nu știu, a răspuns ursulețul, dar du-te la lac și vei afla.

Și a plecat mai departe elefăntelul să caute lacul. Pe drum s-a întâlnit cu o broscuță:

— Broscuțo, ce mănâncă crocodilul seara?

— Nu știu, a răspuns broscuța, dar du-te la lac și vei afla.

În apropiere de lac, elefăntelul s-a întâlnit cu șarpele boa:

— Șarpe, ce mănâncă un crocodil seara?

— Nu știu, a răspuns și șarpele, dar uite lacul aici, sunt sigur că vei afla răspunsul.

Tocmai atunci a ieșit din apă crocodilul. Elefăntelul s-a apropiat de el, dar nu a știut că vorbește chiar cu crocodilul:

— Scuză-mă te rog, știi cumva ce mănâncă crocodilul seara?

Crocodilul, șiret, îi spune:

— Vino mai aproape să-ți spun la ureche să nu ne audă nimeni!

Elefăntelul s-a apropiat și crocodilul – Hăț!, l-a prins de nas, că pe vremea aia elefăntelul avea un nas ca toate nasurile, micuț, așa ca al tău. Și cum se chinuia bietul elefăntel să scape din gura crocodilului, a venit repede, repede șarpele boa, care era în apropiere și a început să-l tragă pe elefăntel de coadă. Și atâta a tras crocodilul de nas și șarpele boa de coadă, că până la urmă șarpele a reușit să-l salveze pe elefăntel, dar nasul i s-a întins atât de tare că aproape îi atârna pe jos. Și uite așa, de atunci are elefăntelul trompă!

Ce miros au meseriile?

de Gianni Rodari

Orice meserie
Are un miros, copii!
A pâine și a plăcinte
Miroase-n brutării.

În orice tâmplărie,
În sat sau la oraș,
A scânduri noi miroase,
A vrafuri de talaș.

Un vopsitor miroase
A lacuri de vopsit,
Geamgiul totdeauna
Va mirosi a chit.

Șoferul are-n haină
Mirosul de benzină,
Un muncitor, mirosul
De uleiuri de mașină.

Miroase cofetarul
A nuci și scorțișoară
Iar un halat de medic
A doctorie amară!

A brazdă aromată
A câmp și spic bogat
Va mirosi țăranul
Ce merge la arat!

Va mirosi a pește
Pescarul cel vânjos,
Și numai trândăvia
Nu are vreun miros.

Micul constructor

de Mălina Cajal

Eu, din cuburi colorate,
Înalt blocuri și palate...
Blocul turn să fie gata!
Va fi! Nu am nicio teamă!
Până când mă fac mai mare,
Mă va ajuta și tata!

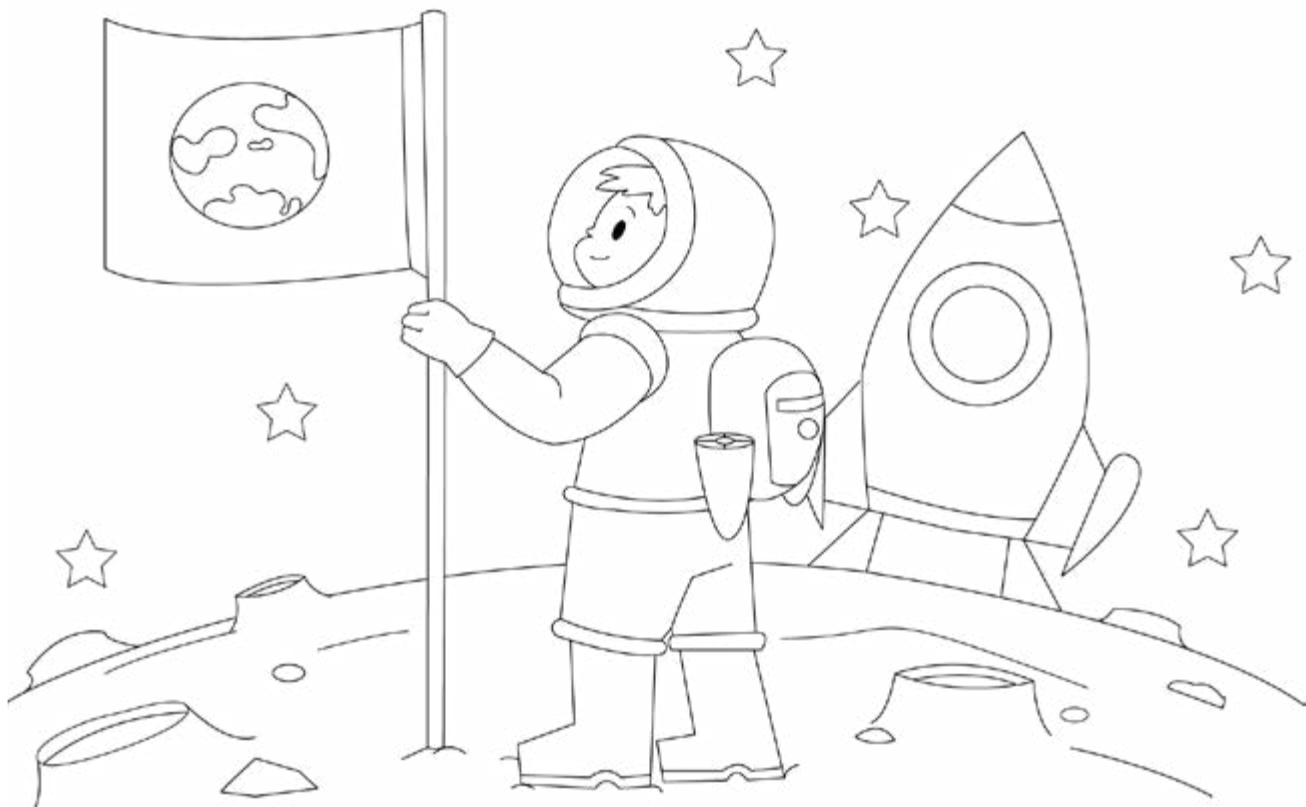
Vreau să fiu astronaut

de Vali Slavu

A încolțit, de-un timp, în mintea mea,
Dorința de a deveni, cândva,
Astronaut vestit și c-o rachetă,
Să explorez, pe rând, câte-o planetă.
Să aflu tot ce-mi pare-acum bizar:

De ce, în zori, stelutele dispar,
De ce se duce Luna la culcare,
Imediat ce Soarele răsare?

Eu cred că visul mi se va-mplini
Și voi zbura în Cosmos, într-o zi,
Căci toți mă-ncurajează-adeseori,
Spunând că sunt, oricum, cu capu-n nori!

De pe-o „bună-dimineață”

de Otilia Cazimir

De pe-o „bună dimineață“
Cu tulpină de cârcel,
A sărit un gândăcel
Cu mustățile de ață.

Alți gândaci, mărunți și roșii,
Care-și poartă fiecare
Ochelarii pe spinare,
Dorm la soare, somnoroșii.

Iar pe-un fir de păpădie,
Ce se-nalță, drept, din iarbă,
Suie-un cărăbuș cu barbă,
În hăinuță aurie.

Suie, mândru și grăbit,
Să vestească-n lumea mare:
— Preacinstită adunare,
Primăvara a sosit!

Legenda ghiocelului

de Eugen Jianu

Fiecare floare din cele care există are ceva cu care să ne bucure.

— Eu, a întrebat ghiocelul, așa mic și slab cum sunt, ce bucurie pot face omului? Dar, iată, Iarna este în puterile ei.

Peste tot e doar omăt. Într-o zi, mic, alb și plăpând, ghiocelul își sună vesel clopoțelul.

— Cine îndrăznește să mi se împotrivească? întrebă baba Iarna, scuturându-și cojoacele de nea și de țurțuri.

Se uită împrejur și zări ghiocelul.

— Tu erai? Am să te îngheț la noapte!, exclamă Iarna.

— Nu vă mâniați, babă Iarna și moș Omăt. Soarele mi-a trimis veste să mă arăt, răspunse ghiocelul.

Dar peste noapte, baba Iarnă și moș Omăt au chemat gerul în ajutor. A suflat și moș Crivăț.

— Unde ești, ghiocelule? N-ai înghețat? Mai cutezi să mi te împotrivești?

— Drept să vă spun, mi-a fost tare frig. Ba era să mă smulgă vântul. M-am pitit după un bulgăre de zăpadă.

Dacă și la noapte va fi tot atât de frig, am să mor înghețat, spuse cu tristețe ghiocelul. Soarele, auzind vorbele duioase ale ghiocelului, îi trimise în ajutor raze calde. Dis-de-dimineată, de sub plapuma de nea, au apărut o mulțime de ghiocci.

— Babă Iarnă, moș Omăt, hai să ne jucăm de-a prinselea!, strigau veseli ghioccii.

Așa s-a dovedit ghiocelul mai tare decât Iarna, arătând că el este vestitorul primăverii. Dis-de-dimineată, de sub plapuma de nea, au apărut o mulțime de ghiocci.

Gândăceii primăverii

de Passionaria Stoicescu

Printre crengile uscate,
Soare curios străbate.

Și-a desprins din ghem o rază
Și deodată luminează.

Gândăcei cu haine roșii,
Picotind la cald ca moșii.

Dacă îi privești, ștregarii,
Le descoperi ochelarii.

Dar să vezi, minune mare,
Ochelari nu ca oricare,

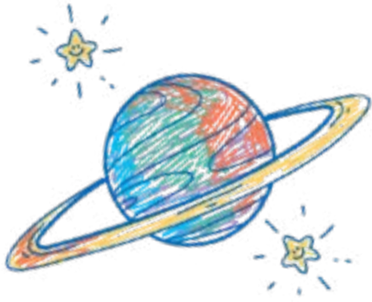
Să îi apere de soare,
Ci puși tocmai pe spinare!

Citesc

de Felix Marțian

Știu acum să citesc
Și spre lumea de vise
De pe filele scrise
Vreau citind să pornesc.

Până ieri un străin,
Azi mi-e prieten cititul,
Și prin el infinitul
Se deschide senin.

Ca de-un tainic miraj
Sunt atras de lectură,
Și pornesc prin natură
Cu vreun nou personaj.

Cu respect, mulțumesc
Celor care anume
Mi-au deschis către lume
O fereastră. Citesc!

Vara

de Otilia Cazimir

E cald. Grădina-n jurul meu
Se-ntinde leneșă la soare,
Frunzișul prăfuit și greu
Își culcă umbra călătoare

Pe-al ierburilor câmp plăpând.
Râzând, cu capul dat pe spate,
Un mac își scutură pe rând
Petalele însângerate.

În sălcii, vrăbiile tac,
Doar cucul cel bătrân aruncă,
Ne-ndemânatic și buimac,
Chemarea-i scurtă peste luncă.

Și din trifoii adormit,
Cu flori ușoare și rotunde,
Același dulce țârâit
De greieri tineri îi răspunde.

Zi de vară

de George Topârceanu

Liniște. Căldură. Soare.
Sălciile plângătoare
Stau în aer, dormitând.
Un vițel în râu s-adapă
Și-o femeie, lângă apă,
Spală rufele, cântând.

Și din vale abia vine
Murmur slab, ca de albine,
Somnoros și uniform:
Râul, strălucind în soare,
Ceartă sălciile, care
Toată ziua dorm.
Sub o salcie bătrână

Și cu-o carte groasă-n mână
Care-mi ține de urât,
M-am culcat în fân pe spate, –
Somnul lin, pe nechemate,
A venit numaidecât.

Cântec, murmur, adiere
De zefir în frunze pierde
Și rămâne doar un glas
Care umple valea-ngustă.
Ia te uită, o lăcustă
Mi-a sărit tocmai pe nas!

Cine poate ști

de Ana Blandiana

Cine poate ști
De unde vine vara
Și încotro se duce
Cântând
Caravana ei verde și aurie?
Unii zic c-ar veni
Din pământ,
Că-și trage povara,
Fierbinte și dulce,
Din bostănărie,
Că se naște în pepenii
verzi,
În miezul lor
Strălucitor
Ca un palat
Luminat

De rubine,
Cu pereți
De porfir și nestemate
Și cu pardoseala purpurie.
Tot ce se poate,
Dar mie
Mi-a spus o fetiță cuminte
Că-și aduce aminte
Cum vara vine din copilărie,
Și cum,
În miros de lapte, de fân și
de fum,
Alunecă de-aici,
Trasă de fluturi, de buburuze
și de furnici,
Înspre bunici.

Ce e vacanța?

de Cristina Truță

Vacanța e o zână fermecată
Ce te invită-n lumea-i minunată,
Pe unde poți s-alergi și să zâmbești
Și să te joci mereu, oricât poftești.

Vacanța este raiul pe pământ!
E zmeul înălțat pe-aripi de vânt
Ori este cartea care ne îmbie
Să te iubim mereu, copilărie!

Vacanță, poarta mea spre libertate,
Izvor de recreere, sănătate,
Un basm frumos și, parcă, nesfârșit...
Vacanță dragă, bine ai venit!